

Staten fattar ingenting om datanät

Kommentar efter diskussionen i Radio Vega "Slaget efter tolv" den 27.2 2008:

Staten fattar ingenting om datanät

TeliaSoneras kapning av kopparkablarna i glesbygden visar igen hur bortkommen staten är. Det stora felet var att ge bort det kabelnät som telefonbolagen och -föreningarna byggt upp under nästan 100 år och det därpå följande felet var att tillåta "trådlös teknik".

Teknikneutralitet är nu honnörsordet och inget fel i det – ifall det skulle användas förnuftigt. Men då man inte får jämföra olika sorters teknik och kräva FRAMTIDSSÄKER teknik så leder det närmast till idioti. Ungefär som att man inte får varna någon som kör med full fart mot en vägg i en återvändsgränd.

Även om bilen fungerar bra i mynningen till återvändsgränden så är allting inte bra. Likaså är kraven på "bibehållen servicenivå" då man övergår till ny teknik helt felaktiga. Kravet borde vara

FRAMTIDSSÄKER

teknik med en detaljerad plan över hur uppgradering skall ske och hur den skall finansieras !

Om man står stilla så går man bakåt – i all synnerhet ifråga om datanät. De som nu får sina kablar kapade blir kvar på dagens nivå (som är mycket låg) som om 10 år anses vara rena stenåldern.

Om man ser på hur Telia agerat i Sverige så är det inte mycket hopp om att förbindelserna skall förbättras även om staten kräver det. Varenda gång som PTS (Post- och Telestyrelsen) ställt krav på Telia så har det dragits i långbänk genom alla möjliga och omöjliga finter. Även om det i slutändan går igenom så har befolkningen i området för länge sedan varit tvungen att flytta bort för att kunna jobba och leva.

Rent tekniskt kan man redan nu klart och tydligt se att det trådlösa alternativet leder till en betydande försämring av teleförbindelserna i de drabbade områdena. Man måste nämligen jämföra med den ökande trafikmängden och inte med dagens kapacitet. Speciellt för små företag är anslutning till Internet livsviktig och en långsam förbindelse leder i allmänhet till att kunderna tröttnar och byter firma. Då bilder och rörliga bilder blir allt viktigare i marknadsföringen så är

dagens nivå helt oanvändbar.

TeliaSoneras representant i Radio Vegas diskussion talade om Digitas nät med täckningsradie på 50 km. Det skall nog vara ett ytterst glest befolkat område som det inte finns på många platser i Finland för att det skall fungera. Det finns alltså inga som helst tekniska möjligheter att den lösningen skall kunna klara den nödvändiga trafiken. Men det tycks inte bekymra staten (läs: Kommunikationsministeriet för politikerna fattar ju inget).

Och att det enligt samma representant finns "tillräckligt" med master i Finland är också en ren lögn om man försöker ens hålla jämna steg med utvecklingen av trafikmängderna. Men kommer operatörerna att bygga nya master och nya basstationer i glesbygden? Jag betvivlar det mycket starkt. Och finansiering via staten kan möjligen ordnas men det tar säkert så lång tid att alla aktiva företag flyttat bort för länge sedan.

Politikerna är dragna vid näsan av "experterna" och vi går emot en ganska sorglig framtid – utom i de byar där man själv byggt optiska fibernät, huvudsakligen i Österbotten.

Det enda raka är att ställa krav på operatörerna att de nya förbindelserna skall kunna upgraderas till minst 100 Mbit/s för varje anslutning (80-90 % av tiden) om fem-tio år och dessutom skall det

finns tekniska (och ekonomiska) möjligheter att ytterligare uppgradera till 1 Gigabit/s på 15 år sikt.

Helt i motsats till vad minister Lindén påstod (eller snarare hennes talskrivare) så behöver inte landsbygden 1 Mbit/s utan 10 gånger BÄTTRE förbindelser än städerna. Detta för att kompensera för den service som inte geografiskt är tillgänglig.

Och vad är sist och slutligen "glesbygd" för operatörerna ? Med den minskning av de fasta telefonerna som nu pågår så kommer många, många fler än 53000 att bli utan kabel och tätorter och kanske städer likaså. Inte underhåller TeliaSonera ett kabelnät i en stad med ett fåtal fasta telefoner – det är ju mycket dyrare att underhålla kabel i en stad.

Krav måste ställas på en fullständig förändring av statens linje. I stället för att skyffla över problemen på "marknaden" och långsamt reagera då det blivit total katastrof nånstans så borde staten ta en aktiv roll och ÅTMINSTONE utvärdera tekniken: Är det ens teoretiskt möjligt att sköta nödvändiga förbindelser med en viss teknik ?

Och så kunde staten finansiera byggandet av optiska fibernät genom att ge långa lån åt dem som bygger. På litet längre sikt så är nämligen

optiska fibernät det billigaste alternativet och kostar kanske 10 euro/månad i 30 år per anslutning. För små byar är problemet inte att betala utan att få ihop pengar före nätet börjar fungera så ett långt statslån skulle hjälpa en hel del. Och staten får tillbaka varenda cent.

Det skulle förbättra situationen för hela landets näringsliv radikalt med ett verkligt snabbt datanät. För ett företag behövs dessutom ett symmetriskt nät om man skall ställa upp en server för kundtjänsten. Så uppladdningshastigheten är viktigare. Troligen skulle de pengar man lägger ned på nätet komma tillbaka till staten mycket snabbt i form av ett konkurrenskraftigt näringsliv. I framtiden existerar man nämligen inte om man inte finns på nätet.